

Bruxelles, 10.2.2020.
COM(2020) 47 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU
o ocjeni učinka pravila o izdavanju računa iz Direktive Vijeća 2006/112/EZ o
zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost

{SWD(2020) 29 final}

1. Uvod

Na temelju članka 237. Direktive 2006/112/EZ¹ (Direktiva o PDV-u) Komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću sveobuhvatno izvješće, koje se temelji na neovisnoj gospodarskoj studiji, o ocjeni učinka pravila o izdavanju računa koja se primjenjuju od 1. siječnja 2013., a posebno o tome u kojoj su mjeri ona u praksi dovela do smanjenja administrativnog opterećenja za poduzeća. Komisija je u tom okviru provela evaluaciju pravila o izdavanju računa.

Evaluacija je bila potkrijepljena neovisnom studijom koju je provela konzultantska grupa Economisti Associati te je na temelju nje izrađeno Završno izvješće koje je objavljeno u veljači 2019.²

U evaluaciji su ocijenjena pravila o izdavanju računa iz Direktive Vijeća 2010/45/EU³ (Druga direktiva o izdavanju računa), a posebno jesu li pridonijela četirima početno utvrđenim općim ciljevima, odnosno: i. smanjenju administrativnog opterećenja za poduzeća; ii. smanjenju prijevара u vezi s PDV-om/učinka na aktivnosti kontrole; iii. pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta; i iv. promicanju MSP-ova.

U evaluaciji je primijenjeno pet evaluacijskih kriterija iz Komisijinih Smjernica za bolju regulativu⁴: relevantnost, djelotvornost, učinkovitost, usklađenost i dodana vrijednost EU-a.

2. Prenosnje i provedba Direktive

Kako bi se utvrdila polazišna točka evaluacije, konzultant je analizirao kako su države članice prenijele i provele Drugu direktivu o izdavanju računa. Ta je analiza bila usmjerena na pitanja jesu li države članice pravilno prenijele Direktivu te u kojoj je mjeri zbog Direktive promijenjen nacionalni pravni okvir. Sažetak analize u nastavku podijeljen je radi jasnoće na tri tematska područja.

2.1. Elektroničko izdavanje računa

Direktivom su uvedene tri glavne promjene pravnog okvira EU-a za elektroničke račune (e-računi): i. nova definicija e-računa; ii. načelo tehnološke neutralnosti; i iii. načelo jednakog postupanja s papirnatim i elektroničkim računima. Promjene su jednako uvedene u cijelom

¹ Direktiva Vijeća 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, SL L 347, 11.12.2006., str. 1.

² Izvješće o evaluaciji pravila o izdavanju računa iz Direktive 2006/112/EZ: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/745fa4fe-2db0-11e9-8d04-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-search>.

³ Direktiva Vijeća 2010/45/EU od 13. srpnja 2010. o izmjeni Direktive 2006/112/EZ o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost u vezi s pravilima o izdavanju računa, SL L 189/1, 22.7.2010.

⁴ Za više informacija vidjeti: https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation-why-and-how/better-regulation-guidelines-and-toolbox_hr.

EU-u. Čak i kada se nacionalne odredbe neznatno razlikuju od teksta Direktive, ne čini se da je prenošenje bilo nepravilno.

Posebno je u pogledu *definicije e-računa* velika većina država članica (njih 24) u svoje nacionalno zakonodavstvo uvela definiciju e-računa koja odgovara onoj iz Direktive. U četirima državama članicama definicija nije uvedena ili se donekle razlikuje od one iz Direktive o PDV-u. Kada je riječ o *načelu tehnološke neutralnosti*, njegovo je prenošenje bilo ujednačeno i nijedna država članica ne zahtijeva primjenu određene tehnologije za elektroničko izdavanje računa. Iako četiri države članice prihvaćaju samo rješenja za elektroničko izdavanje računa koja su izričito navedena u nacionalnom zakonodavstvu, predviđene mogućnosti definirane su dovoljno široko da je poreznim obveznicima osigurana sloboda izbora. Kako bi se zajamčilo načelo *jednakog postupanja*, u svim su državama članicama ukinuti zakonodavni zahtjevi u pogledu e-računa koji nadilaze postojeće zahtjeve za papirnate račune⁵.

2.2. Izdavanje i sadržaj računa

Drugom direktivom o izdavanju računa uveden je niz promjena u području izdavanja i sadržaja računa. Njome su izmijenjena tri posebna sustava izdavanja računa: samofakturiranje, pojednostavnjeni računi i zbirni računi. Drugom direktivom o izdavanju računa uvedene su i promjene zahtjeva u pogledu izdavanja računa koji se primjenjuju na prekogranične transakcije radi smanjenja opterećenja i povećanja usklađenosti. Glavne se promjene odnose na važeća pravila o izdavanju računa, vrijeme izdavanja računa i sadržaj prekograničnih računa.

Općenito, razina prenošenja Direktive vrlo je dobra. U nacionalna su zakonodavstva preneseni svi obvezni zahtjevi iz Druge direktive o izdavanju računa. Osim toga, države članice uvele su u nacionalna zakonodavstva i promjene koje za njih nisu bile obvezne. Naposljetku, kao dodatna pojednostavnjenja uvele su i neke druge promjene koje nisu bile predviđene Direktivom, ali nisu bile ni u suprotnosti s njom.

Valja napomenuti da je nacionalno zakonodavstvo nekih država članica o izdavanju i sadržaju računa već bilo u skladu sa Drugom direktivom o izdavanju računa. Prema tome, opseg promjena ovisi o tome kako je prethodno nacionalno zakonodavstvo bilo oblikovano. Direktiva je stoga nejednako utjecala na različite nacionalne pravne okvire. Zbog toga je za potrebe ocjene tim odredbama dodijeljen prioritet na temelju opsega pravne promjene (tj. broja država članica u kojima su dovele do promjene nacionalnog pravnog okvira) i percepcije stručnjaka u području PDV-a o tomu jesu li utjecale na ponašanje trgovačkih društava. Utvrđivanje prioriteta pokazalo je da se promjene u pogledu primjenjive nadležnosti (članak 219.a Direktive o PDV-u), pojednostavnjenih računa (članci 220.a, 226.b i 238. Direktive o PDV-u), vremena izdavanja računa (članak 222. Direktive o PDV-u) i

⁵ Za više pojedinosti o prenošenju odredaba o elektroničkom izdavanju računa vidjeti poglavlje 3.1.1. Radnog dokumenta službi Komisije.

samofakturiranja (članak 224. Direktive o PDV-u) smatraju bitnima, dok se učinak drugih promjena uvedenih Drugom direktivom o izdavanju računa smatra neznatnim⁶.

2.3. Ostala pravila o izdavanju računa

Drugom direktivom o izdavanju računa uvedena je posebna promjena namijenjena MSP-ovima, takozvani kombinirani gotovinski obračun za određena mikropoduzeća. Analiza prenošenja odredbe o gotovinskom obračunu ne pokazuje nepodudarnosti između pravila EU-a i nacionalnih pravnih okvira. Ostale promjene odnose se na pravila o obvezi obračuna PDV-a za isporuku i stjecanje robe unutar Zajednice, a njihovo prenošenje dovelo je do usklađenog pristupa država članica u pogledu tog aspekta.

3. Glavni učinci Druge direktive o izdavanju računa

3.1. Smanjenje administrativnog opterećenja

Druga direktiva o izdavanju računa dovela je do smanjenja administrativnog opterećenja za poduzeća ponajprije sljedećim dvjema skupinama odredaba: i. zahtjevima u pogledu elektroničkog izdavanja računa i ii. odredbama o izdavanju i sadržaju računa, kojima su pojednostavnjeni i usklađeni zahtjevi u pogledu izdavanja računa.

Prepoznata je pozitivna uloga Druge direktive o izdavanju računa u pogledu elektroničkog izdavanja računa. Druga direktiva o izdavanju računa jasno je bila jedan od čimbenika kojima se od 2014. potiče rast uporabe *elektroničkog izdavanja računa* među poduzećima u EU-u. Na temelju studije najveći učinak Druge direktive o izdavanju računa na smanjenje administrativnog opterećenja posljedica je veće primjene nestrukturiranog elektroničkog izdavanja računa⁷ zahvaljujući pojednostavnjenjima kojima se trgovačka društva potaknulo na prelazak s papirnatih računa na račune u PDF-u⁸. U Drugoj direktivi o izdavanju računa nije napravljena razlika između strukturiranih⁹ i nestrukturiranih e-računa. Budući da se u Direktivi ta dva oblika e-računa ne razlikuju te se primjenjuje načelo tehnološke neutralnosti, njome se nije izravno poticala uporaba automatski obradivih računa i ona stoga nije dovela do povećanja primjene strukturiranih e-računa.

Kvantitativno¹⁰ je procijenjeno da je Direktivom administrativno opterećenje za trgovačka društva smanjeno za 1,04 milijarde EUR u razdoblju od 2014. do 2017., od čega oko 920 milijuna EUR treba pripisati primjeni nestrukturiranog izdavanja računa¹¹.

⁶ Vidjeti odjeljak 3.1.2. Radnog dokumenta službi.

⁷ Nestrukturirani e-računi odnose se na račune koji se prenose elektronički bez propisanog ili posebnog oblika, npr. e-poruka s privikom u PDF-u ili telefaks koji nije primljen u papirnatom već u elektroničkom obliku.

⁸ Prijenosni oblik dokumenta, odnosno oblik datoteke za dohvat i slanje elektroničkih dokumenata u predviđenom obliku.

⁹ Strukturirani elektronički računi odnose se na račune izdane, poslane i primljene u strukturiranom elektroničkom obliku koji omogućuje njihovu automatsku i elektroničku obradu.

¹⁰ Za izračune vidjeti odjeljak 5.2. i odjeljak 6. Završnog izvješća o evaluaciji pravila o izdavanju računa iz Direktive 2006/112/EZ.

¹¹ Ostale uštede proizlaze iz programa pojednostavnjenog izdavanja računa i gotovinskog obračuna.

Mikropoduzeća¹² su imala najveću korist od tog učinka Druge direktive o izdavanju računa s obzirom na to da su uvela nestrukturirane e-račune jer nisu bila opremljena za ispunjavanje zahtjeva u pogledu strukturiranog elektroničkog izdavanja računa.

Kada je riječ o *preispitivanju izdavanja i sadržaja računa*, ocijenjeno je da je smanjenje opterećenja prilično ograničeno. Odredba koja je imala najveći učinak na smanjenje administrativnog opterećenja bila je sustav pojednostavnjenog izdavanja računa (u kvantitativnom smislu procijenjen je na oko 38 milijuna EUR godišnje¹³).

3.2. Učinak na unutarnje tržište

Druga direktiva o izdavanju računa pozitivno je pridonijela podupiranju funkcioniranja unutarnjeg tržišta, ponajprije e-računima i prekograničnim izdavanjem računa.

Prvo, podaci prikupljeni u okviru studije pokazuju da je 2014. e-račune izdavala jedna četvrtina trgovaca u EU-u, dok se 2018. taj broj povećao na tri četvrtine trgovaca. To znači da su Drugom direktivom o izdavanju računa uklonjeni problemi koji su otežavali prekogranično elektroničko izdavanje računa, čime je ona jasno pridonijela povećanoj uporabi e-računa u prekograničnim transakcijama.

Drugo, Drugom direktivom o izdavanju računa uvedene su četiri daljnje važne promjene pravila koja se primjenjuju na prekogranične račune: i. nova pravila o primjenjivim sustavima izdavanja računa (članak 219.a); ii. jedinstveni rok za izdavanje računa za transakcije unutar EU-a (članak 222.); iii. nova pravila o konverziji valute (članci 91. i 230.); i iv. pojednostavnjeni sadržaj računa za prekogranične transakcije koje podliježu prijenosu porezne obveze (članak 226.a). Nadalje, novim pravilima o samofakturiranju (članak 224.) isto se tako pojednostavnjuje primjena tog sustava za prekogranične transakcije. Tim se promjenama povećala pravna sigurnost pravila o izdavanju računa koja se primjenjuju na transakcije unutar EU-a.

Smatra se da je učinak ostalih odredaba Druge direktive o izdavanju računa na unutarnje tržište bio ograničeniji jer nisu utjecale na postupke izdavanja računa te su stoga prošle prilično nezapaženo među poduzećima.

3.3. Uloga Direktive u promicanju MSP-ova

Većina je mjera Druge direktive o izdavanju računa općenita te se primjenjuje na velika poduzeća i MSP-ove. Međutim, pojednostavnjenje i usklađivanje regulatornog okvira dovodi do smanjenja administrativnog opterećenja te stoga mjere mogu biti posebno korisne za MSP-ove, koji se zbog svoje manje veličine obično suočavaju s većim poteškoćama pri ispunjavanju poreznih obveza od velikih trgovačkih društava.

¹² U skladu s Preporukom Komisije o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (C (2003/1422)), mikropoduzeće je definirano kao poduzeće koje zapošljava manje od deset osoba i čiji godišnji promet i/ili ukupna godišnja bilanca ne premašuje 2 milijuna EUR.

¹³ Za izračune vidjeti odjeljak 6.2.2. Završnog izvješća o evaluaciji pravila o izdavanju računa iz Direktive 2006/112/EZ.

Druga direktiva o izdavanju računa imala je pozitivan učinak na MSP-ove zbog šire uporabe *nestrukturiranog elektroničkog izdavanja računa*. Taj je pozitivan učinak bio veći na MSP-ove i mikropoduzeća nego na velika trgovačka društva. MSP-ovi su imali korist od otprilike 55 % ukupnog smanjenja opterećenja zahvaljujući široj uporabi nestrukturiranog elektroničkog izdavanja računa. Preostali dio smanjenja opterećenja, koji je isto tako znatan, pripisuje se velikim trgovačkim društvima jer ona izdaju očito veći broj računa.

Drugom direktivom o izdavanju računa izmijenjena su i dva sustava izdavanja računa koja su potpuno ili djelomično namijenjena MSP-ovima, odnosno gotovinski obračun i pojednostavnjeni računi, čime je Direktiva pridonijela njihovoj široj uporabi. Više država članica uvelo je ili proširilo područje primjene *sustava gotovinskog obračuna* nakon promjena uvedenih Drugom direktivom o izdavanju računa. Procijenjeno je da je zahvaljujući Drugoj direktivi o izdavanju računa oko 60 000 dodatnih mikropoduzeća imalo koristi od programa gotovinskog obračuna. Sve u svemu, primjena programa i dalje je ograničena zbog činjenice da su za sustav gotovinskog obračuna potrebne promjene računovodstvenog postupka koje u određenim slučajevima mogu dovesti do viših naknada za savjetnike. Procijenjeno je da ukupne uštede zbog veće primjene programa gotovinskog obračuna koje su ostvarene na temelju Druge direktive o izdavanju računa iznose 33 milijuna EUR za deset država članica u kojima se promjene mogu pripisati Drugoj direktivi o izdavanju računa. Međutim, važnost gotovinskog obračuna uvelike nadilazi puko smanjenje administrativnog opterećenja. Gotovinski obračun imao je vrlo važnu ulogu za mikropoduzeća tijekom gospodarske krize kada su se gospodarski uvjeti pogoršali, a plaćanja postala teža.

Kada je riječ o pojednostavnjenim računima, taj je sustav zbog promjena proizišlih iz Druge direktive o izdavanju računa uveden u više država članica, dok su druge države članice proširile njegovo područje primjene. Ocijenjeno je da je od svih odredaba o izdavanju i sadržaju računa *sustav pojednostavnjenog izdavanja računa* imao najveći učinak na smanjenje administrativnog opterećenja (vidjeti prethodni odjeljak 3.1.). Međutim, uporaba pojednostavnjenih računa i dalje je uvelike ograničena na određene poslovne sektore, kao što su smještaj, restorani, maloprodaja, benzinske postaje i usluge prijevoza, zbog čega smanjenje opterećenja nije znatno.

3.4. Borba protiv prijevara u vezi s PDV-om

Direktiva je kao cjelina bila namijenjena i pružanju potpore aktivnostima porezne kontrole, čime se u konačnici potiče poboljšanje usklađenosti u području PDV-a. Konkretno, Drugom direktivom o izdavanju računa u tu su svrhu izmijenjene dvije odredbe: i. rok za izdavanje računa za transakcije unutar EU-a i ii. pravila o obvezi obračuna PDV-a za isporuke i stjecanje unutar EU-a. Međutim, ne postoje dokazi o bilo kakvom znatnom učinku Druge direktive o izdavanju računa na poreznu kontrolu ili usklađenost u području PDV-a. Mišljenja poreznih tijela potvrđuju da su eventualni učinci Druge direktive o izdavanju računa u pogledu usklađenosti u području PDV-a prilično ograničeni. Porezna tijela i dionici smatraju da se pravilima o izdavanju računa ne može postići više u području porezne kontrole. Budući da informacije koje proizlaze iz izdavanja računa nisu lako dostupne poreznim tijelima, ona su trenutačno usredotočena na sustave kojima se osigurava izvješćivanje u stvarnom vremenu,

čime se omogućuju bolja analiza rizika i usmjerenije kontrole. Istodobno je ohrabrujuća činjenica da pojednostavnjenje i usklađivanje zahtjeva u pogledu izdavanja i elektroničkog izdavanja računa nisu negativno utjecali na aktivnosti porezne kontrole.

4. Glavni nedostaci Direktive

Ocjena pravila o izdavanju računa ukazala je na jedan nedostatak Druge direktive o izdavanju računa i neka nova pitanja koja su navedena u nastavku.

4.1. Nedovoljna jasnoća BCAT-a

U kontekstu elektroničkog izdavanja računa Drugom direktivom o izdavanju računa uveden je koncept poslovnog nadzora kojim se stvara pouzdan revizijski trag (BCAT) kao sredstvo za dokazivanje cjelovitosti i autentičnosti e-računa. Smatra se da je taj koncept i dalje složen, da ga porezna tijela ne tumače ujednačeno i da ga gospodarski subjekti u cijelom EU-u loše primjenjuju. Dionici to smatraju nedostatkom Druge direktive o izdavanju računa.

Drugom direktivom o izdavanju računa (u članku 233.) uspostavlja se načelo slobode dokazivanja za gospodarske subjekte kada je riječ o dokazivanju cjelovitosti i autentičnosti e-računa. Međutim, u praksi se primjenjuju samo sljedeće metode: i. e-potpis; ii. elektronička razmjena podataka; i iii. BCAT. Stoga BCAT služi kao standardna metoda za dokazivanje cjelovitosti i autentičnosti e-računa za sva trgovačka društva koja nisu odabrala e-potpise ili elektroničku razmjenu podataka. To znači da bi većina trgovačkih društava koja razmjenjuju e-račune kao nepotpisane PDF-ove, ako ne i sva, trebala imati uspostavljen sustav BCAT. Međutim, usklađenost trgovačkih društava i provedba poreznih tijela bili su ograničeni, a u nekim su državama članicama čak i izostali. Dionici općenito smatraju da u Direktivi nedostaje praktična definicija BCAT-a. Određene su smjernice uključene u sekundarno zakonodavstvo država članica i u objašnjenja koja je pripremila Europska komisija. Unatoč tim nastojanjima, gospodarski subjekti ne smatraju da su smjernice za BCAT prikladne i dovoljno jasne. To dovodi do sumnje u pogledu načina na koji bi se ta mogućnost trebala primjenjivati u praksi i toga hoće li biti prihvaćena tijekom poreznih revizija.

4.2. Složenost pravila o arhiviranju

Mogući novi aspekt odnosi se na pravila o arhiviranju. Druga direktiva o izdavanju računa nije uključivala odredbe o arhiviranju. Povećanje složenosti i regulatorne fragmentacije pravila o arhiviranju nakon prenošenja Direktive nije bilo ujednačeno. Razlog tomu je činjenica da su određene države članice donijele vrlo detaljna pravila o e-arhiviranju fiskalnih dokumenata, koja se očito primjenjuju i na e-račune. Gotovo 40 % dionika smatra da su nacionalna pravila o arhiviranju e-računa opterećenje i da ih se teško pridržavati.

4.3. Nacionalni zahtjevi u pogledu e-izvješćivanja

Još jedno pitanje koje se pojavilo nakon donošenja Druge direktive o izdavanju računa, iako nije njezina posljedica, jest da su u nekoliko država članica uvedeni zahtjevi za podnošenje

elektroničkih prijava za određene domaće transakcije. Države članice uvele su takvo izvješćivanje kako bi suzbile prijevare aktivnosti. Dionici smatraju da postoji rizik neusklađenosti i većeg administrativnog opterećenja zbog sve češćeg uvođenja takvih nacionalnih zahtjeva u pogledu e-izvješćivanja.

5. Zaključci i mogući daljnji koraci

Ocjena Direktive uvelike je pozitivna jer su se njome učinkovito poduprli pojednostavnjenje i usklađivanje pravila o izdavanju i elektroničkom izdavanju računa u cijelom EU-u. Druga direktiva o izdavanju računa pridonijela je primjeni nestrukturiranog elektroničkog izdavanja računa, smanjenju administrativnog opterećenja za poduzeća, povećanju pravne sigurnosti za gospodarske subjekte i pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta. Odredbe Druge direktive o izdavanju računa i dalje su relevantne i primjerene za potrebe dionika, a pritom se misli na jasnija, jednostavnija i usklađenija pravila o elektroničkom izdavanju računa.

U nekim su područjima, kao što su poboljšanje aktivnosti porezne kontrole i promicanja MSP-ova, postignuća bila pozitivna, ali manja od njihova potencijala.

U okviru ocjenjivanja utvrđen je i jedan nedostatak koji proizlazi iz Druge direktive o izdavanju računa, odnosno nedovoljna jasnoća BCAT-a. Osim toga, pojavila su se neka druga pitanja koja ne proizlaze iz Druge direktive o izdavanju računa, ali se nameću na nacionalnoj razini, kao što su složena pravila o arhiviranju i nacionalni zahtjevi u pogledu e-izvješćivanja.

Kada je riječ o BCAT-u, postoji potreba za dodatnim pojašnjenjima kako bi se riješio prethodno navedeni nedostatak. Međutim, upitno je mogu li se takva pojašnjenja pružiti u zakonodavnom tekstu. To je zato što je svrha BCAT-a obuhvatiti mnogo različitih vrsta poslovnih procesa, a svakom definicijom uključenom u Direktivu ograničilo bi se njezino područje primjene te bi ona zbog tehnološkog napretka mogla postati suvišna. Nadalje, čini se da porezna tijela zbog uvođenja zahtjeva u pogledu e-izvješćivanja pridaju manje važnosti strogim pravilima o cjelovitosti i autentičnosti. Naposljetku, to bi moglo dovesti do rizika dodatnog opterećenja za poduzeća, posebno MSP-ove. Stoga bi se moglo istražiti može li se BCAT bolje pojasniti objašnjenjima Komisije i razmjenom najbolje prakse u državama članicama. To bi se moglo popratiti dodatnim pojašnjenjima pravne definicije e-računa.

Kada je riječ o pravilima o arhiviranju, koja poduzeća smatraju složenima, bilo bi teško intervenirati na razini EU-a jer detaljne zahtjeve u pogledu pohrane računa utvrđuju države članice. S obzirom na razvoj digitalnih rješenja, u tom bi se području moglo razmotriti, na primjer, bi li razvoj norme za europsku uslugu računalstva u oblaku za pohranu računa mogao bio koristan.

Kada je riječ o poreznoj kontroli, prema mišljenju poreznih tijela i dionika, postojeća pravila o izdavanju računa dobro su usklađena s potrebama aktivnosti porezne kontrole te se pravilima o izdavanju računa zapravo ne može postići puno više u smislu dodatnog poboljšanja porezne kontrole. Stoga se nijednom izmjenom Direktive o PDV-u u tu svrhu ne bi ostvarila znatna dodana vrijednost. Umjesto toga, mnoga porezna tijela trenutačno razmatraju kako bi se podacima o transakcijama moglo pristupiti bez fizičkog ili

elektroničkog pristupa računima i tako uvesti zahtjeve u pogledu učinkovitog e-izvješćivanja u stvarnom vremenu.

Glavno težište mogućih daljnjih poboljšanja u promicanju MSP-ova trebalo bi biti na gotovinskom obračunu. Međutim, dionici su općenito pozitivno ocijenili program gotovinskog obračuna i nisu ukazali na nove probleme.

Ograničeno smanjenje administrativnog opterećenja uglavnom se pripisuje manjoj primjeni strukturiranog e-računa. Riječ je o strateškoj odluci sadržanoj u Drugoj direktivi o izdavanju računa. Radikalniji pristup u okviru kojeg bi se samo strukturirani e-računi smatrali valjanim dokumentom zahtijevao bi izmjene postojećeg zakonodavstva.

Zaključno, porezna tijela i dionici ocjenjuju da pravila o izdavanju računa koja su uvedena Drugom direktivom o izdavanju računa dobro funkcioniraju te nisu utvrđeni veći problemi. U kontekstu borbe protiv prijevara te uzimajući u obzir tehnološki razvoj i posljednje trendove u određenim državama članicama u pogledu elektroničkog izdavanja računa i e-izvješćivanja, Komisija će zajedno s državama članicama istražiti može li se na razini EU-a otkriti dodatni potencijal elektroničkog izdavanja računa. Komisija će pokrenuti i razmatranje zahtjeva u pogledu e-izvješćivanja, posebno u pogledu učinka na unutarnje tržište uzrokovanog različitim pravilima koja se primjenjuju u državama članicama.